Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

►**B**

DIRECTIVA 93/109/CE A CONSILIULUI

din 6 decembrie 1993

de stabilire a normelor de exercitare a dreptului de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți

(JO L 329, 30.12.1993, p. 34)

Astfel cum a fost modificată prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
►**M1**	Directiva 2013/1/UE a Consiliului din 20 decembrie 2012	L 26	27	26.1.2013

▼B

DIRECTIVA 93/109/CE A CONSILIULUI

din 6 decembrie 1993

de stabilire a normelor de exercitare a dreptului de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 8b alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Parlamentului European ([1]),

întrucât Tratatul privind Uniunea Europeană constituie o nouă etapă în procesul de creare a unei uniuni din ce în ce mai strânse între popoarele Europei; întrucât tratatul are în special misiunea de a organiza în mod coerent și solidar relațiile între popoarele statelor membre și include, între obiectivele sale fundamentale, pe acela de a consolida protecția drepturilor și intereselor resortisanților statelor membre prin instituirea unei cetățenii a Uniunii;

întrucât, în acest scop, dispozițiile titlului II din Tratatul privind Uniunea Europeană, care modifică Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene în vederea creării Comunității Europene, instituie o cetățenie a Uniunii în beneficiul tuturor resortisanților statelor membre și le recunoaște acestora o serie de drepturi în acest sens;

întrucât dreptul de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European în statul membru de reședință, prevăzut la articolul 8b alineatul (2) din Tratatul de instituire a Comunității Europene, constituie o aplicare a principiului nediscriminării între resortisanți și neresortisanți, precum și un corolar al dreptului la libera circulație și de ședere, prevăzut la articolul 8a din Tratatul CE;

întrucât articolul 8b alineatul (2) din tratat nu se referă decât la posibilitatea exercitării dreptului de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European, fără a aduce atingere aplicării articolului 138 alineatul (3) din Tratatul CE, care prevede stabilirea unei proceduri uniforme în toate statele membre în privința acestor alegeri; întrucât acesta vizează în special desființarea condiției cetățeniei care, în prezent, este obligatorie în cea mai mare parte a statelor membre pentru exercitarea acestor drepturi;

întrucât aplicarea articolului 8b alineatul (2) din tratat nu presupune o armonizare a sistemelor electorale din statele membre și întrucât, de asemenea, pentru a ține seama de principiul proporționalității prevăzut la articolul 3 litera (b) al treilea paragraf din Tratatul CE, conținutul legislației comunitare în materie nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului menționat la articolul 8b alineatul (2) din tratat;

([1]) JO C 329, 6.12.1993

▼B

întrucât articolul 8b alineatul (2) din tratat are ca obiect posibilitatea ca toți cetățenii Uniunii, fie că sunt sau nu resortisanți ai statului membru de reședință, să exercite dreptul de a alege și de a fi aleși pentru Parlamentul European în aceleași condiții; întrucât este necesar, în consecință, ca în special condițiile legate de durata rezidenței și dovada reședinței, valabile pentru neresortisanți, să fie identice cu cele aplicabile resortisanților din statul membru în cauză;

întrucât articolul 8b alineatul (2) din Tratatul CE prevede dreptul de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European în statul membru de reședință, fără ca acesta să înlocuiască dreptul de a alege și de a fi ales în statul membru în care cetățeanul european este resortisant; întrucât este importantă respectarea libertății de alegere a cetățenilor Uniunii referitor la statul membru în care vor să participe la alegerile europene, asigurându-se că nu există nici un abuz în ceea ce privește această libertate printr-un vot dublu sau o dublă candidatură;

întrucât orice derogare de la normele generale ale prezentei directive trebuie să fie justificată, în temeiul articolului 8b alineatul (2) din Tratatul CE, de problemele specifice unui stat membru și întrucât orice dispoziție derogatorie, prin natura sa, trebuie să fie supusă unei reexaminări;

întrucât asemenea probleme specifice se pot ridica în special într-un stat membru, unde proporția cetățenilor Uniunii care au reședința fără a avea cetățenie și care ating vârsta de vot depășește semnificativ media; întrucât un procent de 20 % dintre acești cetățeni, în raport cu întregul electorat, justifică dispozițiile derogatorii care se întemeiază pe criteriul duratei rezidenței;

întrucât cetățenia Uniunii vizează o mai bună integrare a cetățenilor Uniunii în țările gazdă și întrucât, în acest context, evitarea oricărei polarizări între listele de candidați – resortisanți și neresortisanți este conformă cu intențiile autorilor tratatului;

întrucât acest risc de polarizare privește în special statul membru în care proporția cetățenilor Uniunii, neresortisanți care au atins vârsta de vot depășește 20 % din totalitatea cetățenilor Uniunii cu vârstă de vot și care au reședința în Uniune și întrucât, prin urmare, este important ca acest stat membru să poată prevedea dispoziții speciale, cu respectarea articolului 8b din tratat, în ceea ce privește viitoarea compoziție a listelor de candidați;

întrucât este necesar să se țină seama de faptul că, în anumite state membre, resortisanții altor state membre care au reședința în aceste state au drept de a alege pentru parlamentul național și întrucât, în consecință, există posibilitatea ca anumite dispoziții ale prezentei directive să nu fie aplicate,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

▼B

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

(1) Prezenta directivă stabilește normele prin care cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți își pot exercita dreptul de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European.

(2) Dispozițiile prezentei directive nu aduc atingere dispozițiilor fiecărui stat membru cu privire la dreptul de a alege și de a fi ales al propriilor resortisanți care au reședința în afara teritoriului său electoral.

Articolul 2

În sensul prezentei directive:

1. „alegeri pentru Parlamentul European” înseamnă alegerile prin vot universal direct ale reprezentanților în Parlamentul European, în conformitate cu Actul din 20 septembrie 1976 ([1]);

2. „teritoriu electoral” înseamnă teritoriul unui stat membru în care, în conformitate cu actul citat anterior și, în acest cadru, cu legea electorală din acest stat membru, reprezentanții în Parlamentul European sunt aleși de către populația acestui stat membru;

3. „stat membru de reședință” înseamnă statul membru în care cetățeanul Uniunii are reședința fără a avea cetățenia acestuia;

4. „stat membru de origine” înseamnă statul membru în care cetățeanul Uniunii este resortisant;

5. „alegătorul comunitar” înseamnă orice cetățean al Uniunii care are dreptul de a alege pentru Parlamentul European în statul membru de reședință, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive;

6. „persoana eligibilă comunitar” înseamnă orice cetățean al Uniunii care are drept de a fi ales în Parlamentul European în statul membru de reședință, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive;

7. „listă electorală” înseamnă registrul oficial al tuturor alegătorilor cu drept de a alege într-o anumită circumscripție sau colectivitate locală, întocmit și actualizat de către autoritatea competentă în conformitate cu dreptul electoral al statului membru de reședință sau registrul de evidență a populației, dacă acesta face referire la calitatea de alegător;

8. „zi de referință” înseamnă ziua sau zilele în care cetățenii Uniunii trebuie să îndeplinească, în conformitate cu dreptul statului membru de reședință, condițiile impuse pentru a fi alegător sau persoană eligibilă în acest stat;

9. „declarație oficială” înseamnă actul emis de persoana în cauză și a cărui inexactitate este pasibilă de sancțiuni, în conformitate cu dreptul intern aplicabil.

([1]) JO L 278, 8.10.1976, p. 5

▼B

Articolul 3

Orice persoană care în ziua de referință:

(a) este cetățean al Uniunii, în înțelesul articolului 8 alineatul (1) paragraful al doilea din tratat și care

(b) fără a avea cetățenia statului membru de reședință, îndeplinește condițiile de care depinde dreptul de a alege și de a fi ales al resortisanților săi, în conformitate cu legislația statului membru respectiv,

are dreptul de a alege și de a fi ales în statul membru de reședință în timpul alegerilor pentru Parlamentul European, dacă nu este deposedată de aceste drepturi în temeiul articolului 6 sau 7.

În cazul în care resortisanții statului membru de reședință, pentru a fi aleși, trebuie să fi dobândit cetățenia cu o perioadă de timp minimă înainte, se consideră că cetățenii Uniunii au îndeplinit această condiție dacă au obținut cetățenia unui stat membru cu aceeași perioadă de timp înainte.

Articolul 4

(1) Alegătorul comunitar își exercită dreptul de a alege fie în statul membru de reședință, fie în statul membru de origine. Nimeni nu poate vota mai mult de o dată în timpul aceloraşi alegeri.

(2) Nimeni nu poate fi candidat în mai mult de un stat membru în timpul aceloraşi alegeri.

Articolul 5

În cazul în care resortisanții statului membru de reședință, pentru a fi alegători sau persoane eligibile, trebuie să aibă reședința pe teritoriul electoral pe o perioadă de timp minimă, se consideră că alegătorii și persoanele eligibile comunitar îndeplinesc această condiție dacă au avut reședința în alte state membre o perioadă de timp echivalentă. Această dispoziție se aplică fără a aduce atingere condițiilor specifice legate de durata rezidenței într-o circumscripție sau colectivitate locală determinată.

Articolul 6

▼M1

(1) Orice cetățean al Uniunii care are reședința într-un stat membru fără a fi resortisant al acestuia și care, prin efectul unei hotărâri judecătorești individuale sau al unei decizii administrative, cu condiția ca aceasta din urmă să poată face obiectul unor căi de atac, a fost decăzut din dreptul de a fi ales fie în temeiul dreptului statului membru de reședință, fie al dreptului statului membru de origine, este exclus de la exercitarea acestui drept în statul membru de reședință în cadrul alegerilor pentru Parlamentul European.

(2) Statul membru de reședință verifică dacă cetățenii Uniunii care și-au exprimat dorința de a-și exercita dreptul de a fi aleși nu au fost decăzuți din acel drept în statul membru de origine pe baza unei hotărâri judiciare individuale sau a unei decizii administrative, cu condiția ca aceasta din urmă să poată face obiectul unor căi de atac.

▼M1

(3) În sensul alineatului (2) din prezentul articol, statul membru de reședință notifică statului membru de origine declarația prevăzută la articolul 10 alineatul (1). În acest scop, informațiile relevante care sunt disponibile din partea statului membru de origine se furnizează prin orice mijloc adecvat în termen de cinci zile lucrătoare de la primirea notificării sau, atunci când este posibil, într-un termen mai scurt, dacă se solicită astfel de către statul de reședință. Astfel de informații pot include doar detaliile care sunt strict necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol și pot fi folosite doar în acest scop.

Dacă informațiile nu sunt primite de către statul membru de reședință în termenul stabilit, candidatul este totuși admis.

(4) Dacă informațiile furnizate invalidează conținutul declarației, statul membru de reședință, indiferent dacă primește informațiile în termenul stabilit sau ulterior, ia măsurile corespunzătoare în conformitate cu dreptul său național pentru a împiedica persoana în cauză să candideze, iar atunci când acest lucru nu este posibil, pentru a împiedica persoana respectivă să fie aleasă sau să își exercite mandatul.

(5) Statele membre desemnează un punct de contact care să primească și să transmită informațiile necesare pentru aplicarea alineatului (3). Acestea comunică Comisiei numele și informațiile de contact ale punctului de contact, precum și toate informațiile actualizate și modificările referitoare la acesta. Comisia întocmește o listă a punctelor de contact și o pune la dispoziția statelor membre.

▼B

Articolul 7

(1) Statul membru de reședință se poate asigura că cetățeanul Uniunii Europene care și-a manifestat voința de a-și exercita dreptul de a alege pe teritoriul să nu este decăzut din acest drept prin efectul unei hotărâri judecătorești individuale în materie civilă sau penală în statul membru de origine.

(2) Pentru aplicarea alineatului (1) din prezentul articol, statul membru de reședință poate notifica declarația menționată la articolul 9 alineatul (2) statului membru de origine. În același scop, informațiile utile și în mod normal disponibile din partea statului de origine se transmit în formele și la termenele corespunzătoare; aceste informații nu pot conține decât indicațiile strict necesare pentru aplicarea prezentului articol și nu pot fi utilizate decât în acest scop. În cazul în care informațiile transmise infirmă conținutul declarației, statul membru de reședință ia măsurile necesare pentru a împiedica persoana în cauză să voteze.

(3) De asemenea, statul membru de origine poate transmite către statul membru de reședință, în formele și la termenele corespunzătoare, toate informațiile necesare punerii în aplicare a prezentului articol.

Articolul 8

(1) Alegătorul comunitar își exercită dreptul de a alege în statul membru de reședință dacă și-a manifestat voința în acest sens.

(2) În cazul în care votul este obligatoriu în statul membru de reședință, această obligație se aplică alegătorilor comunitari care și-au manifestat voința în acest sens.

▼B

CAPITOLUL II

EXERCITAREA DREPTULUI DE A ALEGE ŞI DE A FI ALES

Articolul 9

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite alegătorului comunitar care şi-a manifestat voinţa de a fi înscris pe lista electorală în timp util înaintea scrutinului.

(2) Pentru a fi înscris pe lista electorală, alegătorul comunitar are obligaţia de a aduce aceleaşi dovezi ca şi un alegător resortisant. Între altele, el are obligaţia de a da o declaraţie oficială care să precizeze:

(a) cetăţenia şi adresa pe teritoriul electoral al statului membru de reşedinţă;

(b) după caz, în ce colectivitate locală sau circumscripţie din statul membru de origine a fost înscris ultima dată pe lista electorală şi

(c) că nu îşi va exercita dreptul de a alege decât în statul membru de reşedinţă.

(3) De asemenea, statul membru de reşedinţă poate impune alegătorului comunitar:

(a) să precizeze în declaraţia menţionată la alineatul (2) că nu este decăzut din dreptul de a alege în statul membru de origine;

(b) să prezinte un document de identitate valabil şi

(c) să precizeze data de la care este rezident în acest stat sau într-un alt stat membru.

(4) Alegătorii comunitari care au fost înscrişi pe lista electorală rămân înscrişi pe această listă în aceleaşi condiţii ca şi alegătorii resortisanţi, până când solicită să fie radiaţi sau până când sunt radiaţi din oficiu, pentru că nu mai întrunesc condiţiile necesare pentru exercitarea dreptului de a alege.

Articolul 10

(1) La depunerea declaraţiei de candidatură, fiecare persoană eligibilă comunitar are obligaţia de a aduce aceleaşi dovezi ca şi un candidat resortisant. De asemenea, aceasta dă o declaraţie oficială care să precizeze:

▼M1

(a) cetăţenia, data şi locul naşterii, ultima adresă în statul membru de origine şi adresa sa pe teritoriul electoral al statului membru de reşedinţă;

▼B

(b) că nu este, simultan, candidat la alegerile pentru Parlamentul European într-un alt stat membru;

(c) în ce colectivitate locală sau circumscripţie din statul membru de origine a fost înscris ultima dată pe lista electorală, după caz;

▼M1

(d) că nu a fost decăzut din dreptul de a fi ales în statul membru de origine în baza unei hotărâri judecătoreşti individuale sau a unei decizii administrative, cu condiţia ca aceasta din urmă să poată face obiectul unor căi de atac.

———————

▼B

(3) De asemenea, statul membru de reşedinţă poate impune ca persoana eligibilă comunitar să prezinte un document de identitate valabil; de asemenea, el poate solicita ca aceasta să precizeze şi data de la care a devenit resortisant al unui stat membru.

Articolul 11

(1) Statul membru de reşedinţă îl informează pe cel interesat despre rezultatul cererii sale de înscriere pe lista electorală sau despre decizia privind admisibilitatea candidaturii sale.

(2) În caz de refuz al înscrierii pe lista electorală sau al respingerii candidaturii, persoana în cauză poate introduce acţiunile de recurs prevăzute de legislaţia statului membru de reşedinţă pentru cazuri identice în care sunt implicaţi alegătorii şi persoanele eligibile care sunt resortisanţi.

Articolul 12

Statul membru de reşedinţă informează în timp util şi în formele corespunzătoare pe alegătorii comunitari şi pe persoanele eligibile comunitar despre condiţiile şi normele de exercitare a dreptului de a alege şi de a fi aleşi în acest stat.

Articolul 13

Statele membre schimbă informaţiile necesare aplicării articolului 4. În acest scop, statul membru de reşedinţă transmite statului membru de origine, pe baza declaraţiei oficiale menţionate la articolele 9 şi 10, în termenul corespunzător premergător fiecărui scrutin, informaţiile referitoare la resortisanţii celui de al doilea stat care au fost înscrişi pe listele electorale sau şi-au prezentat candidatura. Statul membru de origine ia, în conformitate cu legislaţia sa internă, măsurile necesare în scopul evitării votului dublu şi candidaturii duble a resortisanţilor săi.

CAPITOLUL III

DISPOZIŢII DEROGATORII ŞI TRANZITORII

Articolul 14

(1) În cazul în care într-un stat membru, la data de 1 ianuarie 1993, proporţia cetăţenilor Uniunii care au reşedinţa în statul respectiv fără a poseda cetăţenia acestuia şi care au împlinit vârsta de vot depăşeşte 20 % din totalul cetăţenilor Uniunii cu vârstă de vot şi care au reşedinţa în statele membre, acesta poate rezerva, prin derogare de la articolele 3, 9 şi 10:

▼B

(a) dreptul de a alege pentru alegătorii comunitari care au reşedinţa în acest stat membru pe o durată minimă care nu poate depăşi cinci ani;

(b) dreptul de a fi ales pentru persoanele eligibile comunitar care au reşedinţa în acest stat membru pe o durată minimă care nu poate depăşi zece ani.

Aceste dispoziţii nu aduc atingere măsurilor corespunzătoare pe care acest stat membru le poate lua în materie de alcătuire a listelor de candidaţi şi vizează în special facilitarea integrării cetăţenilor Uniunii care nu sunt resortisanţi.

Cu toate acestea, alegătorii şi persoanele eligibile comunitar care, datorită faptului că au reşedinţa în afara statului membru de origine sau a duratei acesteia nu au dreptul de a alege sau de a fi alese în acest stat nu trebuie să fie supuse condiţiilor de durată a rezidenţei menţionate la primul paragraf.

(2) În cazul în care, la 1 februarie 1994, legislaţia unui stat membru dispune ca resortisanţii unui alt stat membru care au reşedinţa pe teritoriul său să deţină dreptul de a alege în parlamentul naţional al acestui stat şi să poată fi înscrişi, în acest scop, pe listele electorale ale acestui stat membru exact în aceleaşi condiţii ca şi alegătorii săi care sunt resortisanţi, primul stat membru poate, prin derogare de la prezenta directivă, să nu aplice acestor resortisanţi articolele 6-13.

(3) Pe data de 31 decembrie 1997 şi, ulterior, cu 18 luni înaintea fiecărei alegeri pentru Parlamentul European, Comisia prezintă Parlamentului European şi Consiliului un raport în care aceasta verifică continuitatea motivelor care justifică acordarea unei derogări în conformitate cu articolul 8b alineatul (2) din Tratatul CE pentru statele membre în cauză şi propune, după caz, să se procedeze la adaptările corespunzătoare.

Statele membre care adoptă dispoziţiile derogatorii în conformitate cu alineatul (1) furnizează Comisiei toate informaţiile necesare în acest sens.

Articolul 15

Pentru cel de-al patrulea scrutin direct pentru Parlamentul European se aplică următoarele dispoziţii speciale:

(a) cetăţenii Uniunii care, la 15 februarie 1994, au deja drept de a alege în statul membru de reşedinţă şi care figurează pe o listă electorală în statul membru de reşedinţă nu sunt supuşi formalităţilor prevăzute la articolul 9;

(b) statele membre în care listele electorale au fost întocmite înainte de 15 februarie 1994 iau măsurile necesare pentru a permite alegătorilor comunitari care vor să îşi exercite dreptul de a alege să se înscrie pe listele electorale într-un termen corespunzător, înainte de ziua scrutinului;

▼B

(c) statele membre care, fără a stabili o listă electorală specială, menționează calitatea de alegător în registrul de evidență a populației și în care votul nu este obligatoriu, pot aplica acest sistem în mod egal alegătorilor comunitari care figurează în acest registru și care, după ce au fost informați individual despre drepturile lor, nu și-au manifestat voința de a-și exercita dreptul de a alege în statul membru de origine. Ele transmit autorităților statului membru de origine documentul care cuprinde intenția exprimată de acești alegători de a alege în statul membru de reședință;

(d) statele membre în care procedura internă de desemnare a candidaților partidelor sau grupărilor politice este reglementată prin lege pot dispune ca aceste proceduri, care au fost inițiate, în conformitate cu această lege, înainte de 1 februarie 1994 și deciziile luate în acest cadru să rămână valabile.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 16

Comisia întocmește un raport către Parlamentul European și Consiliu, înainte de 31 decembrie 1995, cu privire la aplicarea prezentei directive în timpul alegerilor pentru Parlamentul European din iunie 1994. Pe baza raportului menționat anterior, Consiliul, hotărând în unanimitate pe baza propunerii Comisiei și după consultarea Parlamentului European, poate adopta dispoziții de modificare a prezentei directive.

Articolul 17

Statele membre adoptă actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 februarie 1994. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 18

Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolul 19

Prezenta directivă se adresează statelor membre.